

Tworzenie artykułu na Wikipedii

- ćwiczenie edukacyjne

Łukasz Migniewicz

Uwaga: załączniki do ćwiczenia na końcu pliku PDF.

Cel ćwiczenia: Uczniowie nauczą się, jak tworzyć neutralne i rzetelne artykuły zgodnie z zasadami Wikipedii, zrozumieją znaczenie weryfikowalności informacji oraz będą potrafili rozpoznawać i korygować dezinformacje. Dodatkowo ćwiczenie pokaże, jak trudne jest zachowanie pełnej neutralności oraz jak skomplikowany może być proces moderowania i weryfikacji treści w internetowych źródłach wiedzy.

Opis zadania: Celem tego ćwiczenia jest zrozumienie procesu tworzenia artykułów na Wikipedii oraz wyzwań związanych z zachowaniem neutralności i rzetelności informacji. Uczniowie, pracując w małych grupach, będą mieli za zadanie opracować własne artykuły historyczne, stosując się do zasad obowiązujących na Wikipedii.

Dodatkowo, w każdej grupie jedna osoba zostanie wyznaczona jako „sabotażysta”, którego zadaniem będzie wprowadzenie subtelnej dezinformacji. Pozostałe grupy będą musiały wykryć i poprawić te nieprawidłowości, co pomoże im zrozumieć, jak trudne jest identyfikowanie manipulacji w źródłach internetowych.

Przebieg zadania:

1. **Podział na grupy:** Uczniowie zostają podzieleni na małe grupy (3-4 osoby). Każda grupa wybiera osobę odpowiedzialną za notowanie ustaleń.
2. **Wybór tematu:** Każda grupa wybiera temat historyczny, który będzie opracowywać w formie artykułu na Wikipedii (lista sugerowanych tematów poniżej). Ważne jest, aby temat był na tyle szeroki, by można było zaprezentować różne perspektywy.
3. **Planowanie struktury artykułu:** Grupy tworzą szkic artykułu, dzieląc go na sekcje (np. wstęp, kontekst historyczny, skutki), zgodnie z encyklopedycznym formatem Wikipedii.
4. **Zbieranie źródeł:** Uczniowie wyszukują wiarygodne źródła (książki, artykuły naukowe, dokumenty historyczne) i uczą się, jak poprawnie je cytować, zgodnie z zasadą weryfikowalności Wikipedii.

-
5. **Tworzenie artykułu:** Uczniowie piszą treść artykułu, dbając o neutralność i odpowiednie formatowanie. Wprowadzają przypisy i linkowanie wewnętrzne do innych haseł Wikipedii.
 6. **Sabotażysta:** Nauczyciel wyznacza w każdej grupie jedną osobę jako „sabotażystę”, której zadaniem jest wprowadzenie subtelnej dezinformacji do artykułu (np. nieprawdziwej daty, błędnej interpretacji, tendencyjnego sformułowania).
 7. **Prezentacja artykułów:** Grupy prezentują swoje artykuły, odczytując główne fragmenty i wyjaśniając proces ich tworzenia.
 8. **Analiza i wykrywanie dezinformacji:** Pozostałe grupy analizują artykuły, wskazując błędy narracyjne, braki w źródłach oraz próbując wykryć wprowadzone dezinformacje. Następnie każda grupa dostaje czas na poprawienie swojego artykułu.
 9. **Podsumowanie:** Nauczyciel omawia wspólnie z uczniami trudności, które napotkali podczas tworzenia artykułów, oraz wskazuje na znaczenie krytycznej analizy źródeł.

Sugerowane tematy artykułów historycznych (XX i XXI wiek):

1. Powstanie państwa Izrael – geneza i konsekwencje
2. Rewolucja październikowa 1917 – skutki dla świata
3. Wielki Kryzys lat 30. – wpływ na globalną gospodarkę
4. Dekolonizacja Afryki – kluczowe wydarzenia i następstwa
5. Upadek muru berlińskiego – znaczenie dla Europy
6. Ataki z 11 września 2001 roku – skutki polityczne i społeczne
7. Powstanie Unii Europejskiej – etapy integracji
8. Pandemia COVID-19 – globalne konsekwencje społeczne i gospodarcze
9. Wojna w Ukrainie 2022 – geneza konfliktu i jego wpływ na świat
10. Katastrofa elektrowni w Czarnobylu – przyczyny i skutki ekologiczne
11. Ludobójstwo w Rwandzie 1994 – rola społeczności międzynarodowej
12. Polityka apartheidu w Republice Południowej Afryki – mechanizmy i upadek
13. Kryzys kubański 1962 – kulminacja zimnej wojny
14. Globalny terroryzm po 2000 roku – przyczyny i przeciwdziałanie
15. Manipulacja informacją w mediach społecznościowych – wpływ na politykę i społeczeństwo

Uczniowie mogą wybrać jeden z powyższych tematów lub zaproponować własny, inspirowany wydarzeniami XX i XXI wieku, pod warunkiem że spełnia on zasady Wikipedii dotyczące neutralności i weryfikowalności źródeł.

Checklista opracowana na podstawie zasad Wikipedii:

- ✓ Neutralny punkt widzenia: Artykuł powinien przedstawiać informacje w sposób bezstronny, bez faworyzowania którejkolwiek ze stron.
- ✓ Weryfikowalność: Wszystkie informacje zawarte w artykule muszą być poparte wiarygodnymi źródłami, do których dodane są odpowiednie przypisy.
- ✓ Brak twórczości własnej: Artykuł nie powinien zawierać własnych interpretacji czy opinii autorów; opiera się wyłącznie na dostępnych źródłach.
- ✓ Struktura artykułu: Artykuł powinien być podzielony na logiczne sekcje z odpowiednimi nagłówkami, co ułatwia nawigację i zrozumienie treści.
- ✓ Język i styl: Należy stosować encyklopedyczny styl pisania, unikać kolokwializmów oraz dbać o poprawność językową.
- ✓ Linkowanie wewnętrzne: Dodawanie linków do innych artykułów Wikipedii w celu zapewnienia kontekstu i umożliwienia czytelnikowi pogłębienia wiedzy na dany temat.
- ✓ Unikanie konfliktu interesów: Autorzy powinni unikać pisania na tematy, w których mają osobiste zaangażowanie, co mogłoby wpłynąć na obiektywność artykułu.

Materiały pomocnicze:

[Poradnik dla początkujących edytorów Wikipedii – PDF](#)

[Warsztat z edytowania Wikipedii dla początkujących – YouTube](#)

[Jak napisać nowy artykuł – Wikipedia](#)

Uwaga: na kolejnych stronach znajduje się załącznik do wydrukowania. Jego interaktywna wersja dostępna jest **tutaj**.

Tytuł artykułu

Artykuł

Spis treści

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HI-STORYPEDIA
YOUR ENCYCLOPEDIA

Przypisy

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....